

ÖSSZE KOVÁCSOLÓ

A NAGYKOVÁCSI
ÖSSZEKOVÁCSOLÓ
EGYESÜLET KÖZÉLETI
ÉS INFORMÁCIÓS FOLYÓIRATA

www.osszekovacsolo.hu | facebook.com/osszekovacsolo

Magazin

2021. június / 5. szám
ingyenes kiadvány

A KASTÉLY ÜGY

ZERO WASTE

MAGAD URAM

JÓ HÍR / ROSSZ HÍR

A jó hír unalmas, a rossz hír izgalmas. A jó hír statisztika, a rossz hír címlapsztori.

Rengeteg rossz hírt kapunk a nyomtatott és az elektronikus sajtóból. A rossz híreket megosztják velünk az ismerőseink és a barátaink a szociális médiában. Csak győzzük feldolgozni.

De nem mindig győzzük. Szorongunk, félünk, bezárkózunk és gyanakszunk. Pedig ha a jó hírek is eljutnának hozzánk, akkor talán nyugodtabbak lennénk. Ha arról olvashatnánk, hogy az utóbbi 20-30 évben felére csökkent az erőszakos cselekményekben meghaltak száma a világon, hogy egyre több gyerek jut el az iskolába és szinte megszűnt az irástudatlanság, hogy sok fertőző betegséget sikerült visszaszorítani és néhányat teljesen eltüntetni, hogy sok millióval kevesebb ember éhez ma a földön.

Ez nem vágyálom, hanem valóság, de hát a jó hír statisztika és sajnos nem címlapsztori. Higgyünk benne, hogy a világ körülöttünk igenis változik a jó irányba is, és akkor jobban viseljük majd a mindennapok megpróbáltatásait is.

Ezúton köszönjük visszajelzéseiket, melyben az ÖsszeKOVÁCSOLÓ Magazin megjelenését hasznosnak ítélték és tartalmával kapcsolatosan elégedettségüket fejezték ki. Igyekezzünk ennek továbbra is megfelelni, egyúttal a jövőben szívesen közzétesszük a felvetett témákkal kapcsolatos hozzászólásaikat.

A magazin az ÖsszeKOVÁCSOLÓ Egyesület közéleti és információs folyóirata, melyet az egyesületi tagok önkéntes munkája révén, a támogatók hirdetéseiből és hozzájárulásából valósítunk meg. Az átláthatóság jegyében az Egyesület pénzügyeiről - bevételekről és kiadásokról - weboldalunkon tájékozódhatnak: www.osszekovacsolo.hu

A jövőben szívesen helyet adunk Nagykovácsi civil szervezeteinek és további egyéni véleményeknek, vitaíráásoknak, amelyek településünk és a Nagykovácsi völgy életével, mindennapi ügyeivel foglalkoznak és közérdeklődésre számíthatnak.

ÖSSZEKOVÁCSOLÓ Köszönjük támogatásukat!
EGYESÜLET

Összekovácsoló Egyesület – Takarekbank Zrt, Nagykovácsi
Számiaszám: 50420898-10000764
Nemzetközi számlaszámunk:
IBAN - HU71504208981000076400000000

IMPRESSZUM: Kiadó: Összekovácsoló Egyesület, Nagykovácsi • 2094 Nagykovácsi, Pitypang utca 10. • Felelős kiadó: Kósa Emőke – elnök • Szerkesztésért felelős személy: Strébl Szilvia • Kreatív, nyomdai előkészítés: Greenmango Communication Kft. • Stockfotó: depositphoto / adobe stock • Hirdetésekkal kapcsolatos információ: Koskovics Éva - hirdetes@osszekovacsolo.hu • Nyomdai munka: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. • ISSN 2677-0059
E-mail címünk: magazin@osszekovacsolo.hu

A lapban megjelent hirdetések tartalmáért és tipográfijáért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget.
Tilos a magazin bármely részének bármilyen formájában való másolása, feldolgozása a jogtulajdonos és a kiadó előzetes engedélye nélkül.

Kovalovszki Zoltán

A mohó halász

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy halász, aki nagyon szerette a munkáját. Temérdek halat fogott, de ő mindig többet akart, és hiába volt gazdag a zsákmány, soha senkinek nem adott belőle ingyen. Még egy icipici kis halat sem.

Egy nap különösen rámosolygott a szerencse, aranyhal került a hálójába, méghozzá nem is akármilyen.

– Kedves halász! – szólította meg az aranyhal. – Dobj vissza a tengerbe! Cserébe teljesítem egy kívánságodat.

A halász alig hitt a fülének.

Még hogy egy hal beszélni tudjon! – csodálkozott, de ha már így van, egynél mégiscsak jobb a három, ezért így szólt:

– Szívesen visszadoblak a vízbe, de előtte azt kívánom, hogy három kívánságom legyen. Három kívánság vagy halászlé lesz belőled!

– Legyen így – felelte az aranyhal –, de vigyázz, nehogy olyat kérj, amivel nem tudsz megbirkózni!

– Te csak ne félts engem! – vágta rá a halász öntelten.

Azon nyomban törni kezdte a fejét az első kívánságon. Aznap hatalmas hőség volt a nyílt tengeren. A Nap keményen tűzött, és a halásznak az ajka is kicserepesedett a szárazságtól.

– De jól esne egy kis víz! – nézett a csónak végében heverő üres korsóra. – Attól biztosan jobban fogna az agyam.

Végül is... – morfondírozott magában –, megér nekem egy kívánságot, hogy tiszta fejjel gondolkodjak. Nehogy még a végén valami butaságot kívánjak.

Odafordult az öt csendesen figyelő aranyhalhoz:

– Elsőre azt kívánom, legyen iható a tengervíz!

Úgy is lett. A sós víz édesvízzé változott, és ahogy a szomját oltotta, a halásznak tényleg gyorsabban forgott az agya: azonnal rájött, hogy bizony elhamarkodta az első kívánságot.

Egy korty vizet kívánni, amikor annyi mindent lehetett volna... – kesergett magában. – Egy új hajót... vagy kettőt...

– Mit kettőt, százat! – csapott a térdére mérgesen.

Elhatározta, hogy nem siet a többi kívánsággal.

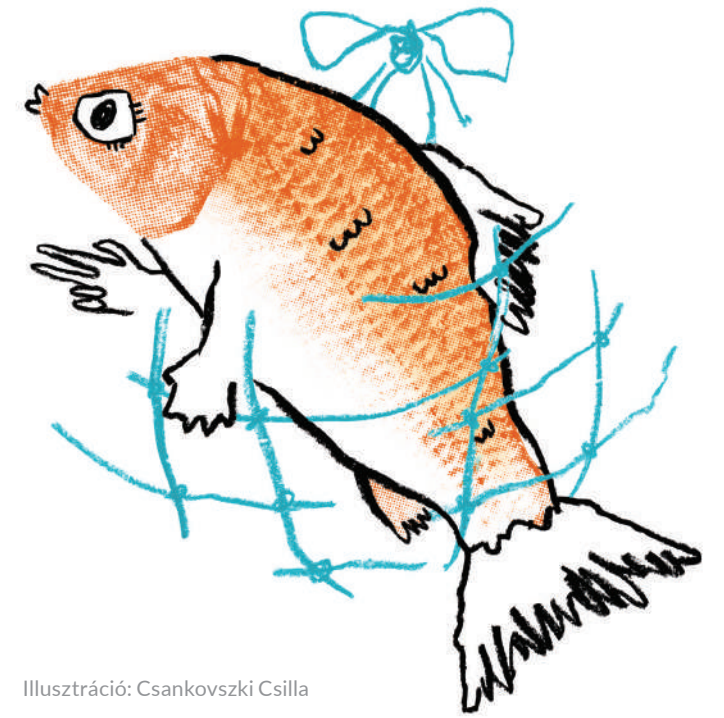
Visszaengedte az aranyhalat a tengerbe, és hazavezetett gondolkodni. Egész éjszaka gondolkozott, de még másnap reggel sem tudta, hogy mit kívánjon másodszorra. Az volt a baj, hogy amint kitalált valamit, rögtön eszébe jutott egy másik, majd egy harmadik, negyedik, ötödik kívánság. Neki viszont már csak kettő maradt, így most nagyon vigyázott arra, nehogy megint butaság legyen belőle.

Elindult hát a kikötőbe, hogy szokás szerint elkezdje a napot. Amikor odaért, hatalmas csöndületet talált a parton. Az emberek nagy örömujjongás közepette egymás után emelték ki a tengerből az édesvíztől legyengült halakat.

– Nem kérünk többé a drága áruddból! – kiáltották felé

kárörvendőn. – Most már ingyen van minden hal!

Nosza, megijedt a halász, nyomban hívta is az aranyhalat:

Illusztráció: Csankovszki Csilla

– Másodszorra azt kívánom, hogy a tenger legyen újra sós! – kiáltotta sietve.

Úgy is lett. A tenger ismét sós lett, és a halak új erőre kapva leúsztak a mélybe. A világ visszatért a rendes kerékvágásba. Búsan tért haza a halász, nem volt már kedve dolgozni. Kettőt kívánt eddig, mégsem lett belőle semmi.

Az egész napot egyedül, töprengéssel töltötte.

– Bezzeg, ha lenne feleségem! – sóhajtott fel. – Lenne kitől tanácsot kérni...

Egyszer csak felderült az arca. – Hát ez az! Azt kérem majd, hogy királynő legyen a feleségem! Szép is lesz, gazdag is lesz, és mindenki irigykedni fog – dörzsölte a kezét előre, majd boldog álomba merült.

Harmadnap korán felkelt, kisietett a kikötőbe, és amint meglátta az aranyhalat, már kiáltotta is:

– Harmadszor azt kívánom, legyen királynő a feleségem!

Úgy is lett. Alighogy kimondta, az aranyhal megrázkódott, és egy szempillantás alatt szépséges nővé változott. Gyönyörű, szabályos arca, nagy, tengerkék szeme és hosszú, fekete haja volt a királynőnek. A fejét arany korona díszítette, a felső testét pedig szivárványos pikkelyekből varrt ruha borította. Fedetlen karján a vízcseppek, mint kis gyémántok csillogtak. A halász azonnal beleszeretett, az sem zavarta, hogy a királynőnek deréktól lefelé halteste volt.

– Édes férjem, gyere velem a palotámba! – hívta őt a tengerek királynője. – Kormányozzuk együtt a tengeri királyságot!

– Nem mehetek, édes feleségem, megfulladnék a víz alatt – mondta a halász. – Gyere inkább te a konyhámba.

– Én, konyhába?! Soha! – csattant fel sértődötten a tengerek királynője.

Lebukott a víz alá, és többé nem úszott fel a felszínre.

A halász azóta is mindenütt keresi, de hiába. Attól a naptól fogva nemhogy aranyhal, de még egy icipici kis halacska is alig akad a hálójába.

A KASTÉLY ÜGY

Bakó Judit írása

Az elmúlt néhány hétben Nagykovácsiban a legnagyobb érdeklődést kiváltó közpolitikai kérdés a "kastély ügy" volt.

Fontosnak tartom összefoglalni ténszerűen, hogy eddig mi az ami tudható, mert az ügyben érintett szereplők vagy nem álltak ki a nagy nyilvánosság elé, vagy sokszor megszölgáltak, de tényleges információt nem szolgáltattak.

1. Képviselő-testületi határozat 10/2020. (I. 30.): Döntés a HÉSZ módosításának megrendeléséről a Nagykovácsi Hrsz: 307 és Hrsz: 919/1 – Teleki-Tisza Kastély – ingatlanok tekintetében.

A határozat legfontosabb eleme a Helyi Építési Szabályzat módosításának megrendelésében "A módosítás eredményeképpen a beépítési intenzitás nem emelkedhet". Ezt a mondatot úgy értelmezhetjük, hogy van egy jelenlegi beépítettség, mely nem változhat, így a meglévő épületeket lehet felújítani, vagy újjáépíteni. De nem ezt jelenti. A kastély beépítettsége jelenleg sokkal kisebb (3%), mint amit az érvényben lévő HÉSZ megenged (10%), ebből következően építkezni most is lehetséges a park területén. Annyi a köztudott, hogy a jelenlegi szabályozás szerint vannak területek, ahol nem lehet építkezni és a beruházó ezen szeretne változtatni. Ha megtekintjük az előterjesztés mellékletét, a cserkészek kérelmében már megtalálható "az ingatlan középső részén új outdoor és hitéleti központ fej épület építése", és a "hotelről" is található hivatkozás, meglévő panzió épület korszerűsítése, átalakítása, és bővítése a cél.

2. Községi tervezés. A cserkészek a januári önkormányzati folyamat elindítását követően megkezdtek a részletes tervezési munkát, melyhez 2020 nyarán meghívták a lakosságot is, és két alkalmas községi tervezést tartottak. Ezek a nyilvános eseményeken bárki részt vehetett, de kevesen voltunk.

3. 2020. november - a cserkészek a testületnek informatív online eseményen mutatták be a tervezési folyamat adott állapotát - az elképzelt funkciók elhelyezkedését a park területén és a tervezett épületek látványterveit, illetve egyes közlekedési megoldásokat.

4. 2021. április 1. Az önkormányzat honlapjára közzétételi kötelezettség miatt kikerült a tájékoztatás, hogy megindult

a környezetvédelmi hatósági eljárás. (PE-06/KTF/17446/2021) A lakosság szélesebb körben ekkor szembesült a tervekkel, és az önkormányzati kommunikáció szerint az önkormányzat is.

5. Az Összekovácsoló Egyesület a fellelhető információk birtokában tájékoztatási kampányba kezdett, továbbá online kérdőív alapján rövid határidős (április 15-18) felmérést készített, a lakosság általános véleményének gyors szűrésére.

6. A NATE - az ÖsszeKovácsoló Egyesület támogatásával - ügyfélként bejelentkezett a Pest Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi hatósági eljárásába, egyúttal megfogalmazta kifogásait és észrevételeit a Cserkészsövetség által benyújtott dokumentummal kapcsolatban. Csatloltta az Összekovácsoló Egyesület kérdőíves felmérésének összefoglalását is.

7. 2021. április 27. A Polgármester az általa kiválasztott három civil szervezettel (Szépkovácsi, NATE, Összekovácsoló) megbeszélést kezdeményezett, melynek során stratégiai megállapodást kötöttek.

8. A Telex cikkéből (2021. május 6.) vált ismertté, hogy az Önkormányzat 2020-21-ben a tervezési munkafolyamat részese volt, a Főépítész és a település-

tervező (HÉSZ módosítás készítője) folyamatosan egyeztetett a beruházás képviselőivel, tehát minden részletről tudomásuk volt. Sőt 2020 szeptember 30-án az önkormányzat együttműködési megállapodást kötött a cserkészekkel, melyben rögzítették, hogy a megépülő szolgálati lakások négy bérlőjét majd kijelölhetik és a mindenkor Varázskastély rendezvényre ingyenesen rendelkezésre áll a helyszín. "A Szerződő Felek a hosszú távú kölcsönös együttműködés megvalósítása érdekében a Teleki-Tisza kastély területeire vonatkozóan együttműködnek a Helyi Építési Szabályzat és egyéb településrendezési eszköz szükség szerinti és indokolt módosításában. Szerződő Felek rögzítik, hogy a jövőben nagyobb intenzitást nyújtanak a terület turisztikai használatának lehetőségéhez."

9. 2021. május 9. A napvilágra került új információk birtokában két civil szervezet, a NATE és az Összekovácsoló Egyesület kilépett a korábban megkötött négyoldalú stratégiai megállapodásból. A megismert előzmények alapján nem látták a garanciáját annak, hogy az önkormányzat részéről a nyílt kommunikáció megvalósul, amely alapja a közös fellépésnek.

10. 2021. május 18. A NATE, az Összekovácsoló, a Cross-kovácsi Egyesület és a Csendes Nagykovácsi Hangja Érdekvédelmi Csoport nyílt levelet írt a település képviselő testületnek, hogy vonja vissza a HÉSZ módosítás megrendelését és rendeljen el legalább egy évig változtatási tilalmat az érintett területre. Ennek célja, hogy legyen mód a kastélypark fejlesztési programjának befolyásolására.

11. 2021. május 21-én Menczer Tamás külügyi államtitkár bejelentette "beszéltem minden illetékes kormányzati szereplővel és a beruházás előkészítését leállítottam". Teljesen érthetetlen, hogy az ügyben semmiféle hivatalos kompetenciával nem rendelkező külügyi államtitkár milyen minőségben tárgyalt. Bejelentésével egyértelművé tette számunkra, hogy a cserkészek, az önkormányzat és a civilek után kastélyügyben ő is szereplővé vált (Menczer Tamás a 2022. évi parlamenti választásokon a FIDESZ országgyűlési képviselő jelöltje), sőt úgy tűnik, ő az egyedüli aki jelenleg hatással bír az eseményekre. Látszólag a "kastély ügy" első felvonása lezáródott.

12. 2021. június 4. Az önkormányzat kihelyezte honlapjára a "Kastélypark konzultáció" című kérdőívet. Sajnos a lényeges kérdések megválaszolásához szükségesek információkat az önkormányzat nem tette közzé, így úgy gyűjt véleményt, hogy előtte nem tájékoztatta a lakosságot. A lakossági konzultáció öröndetes, de a megvalósítása elhibázott, és a módszertani hiányosságok miatt az eredménye nem lesz értékelhető.

LEVONHATÓ TANULSÁGOK:

1. A cserkészek rosszul mérték fel terveik megvalósításának hatását. Látható, hogy bármilyen beruházás, amelynek építése megváltoztatja a környezeti viszonyokat és üzemszerű működése zavarhatja az itt élőket, éles lakossági tiltakozást vált ki. A tervezési folyamat során nem fordítottak kellő hangsúlyt a lakosság tájékoztatására, terveik nem jutottak el a széles közönséghez, akiktől időben visszacsatolást kaphattak volna.

2. Az önkormányzat csak akkor lépett fel a tervezett beruházás ellen, amikor éles lakossági felháborodással szembesült. Ezt megelőzően partner volt a tervezési folyamatban. Érthetetlen, hogy egy ilyen nagyságrendű beruházás tervezése több mint egy éven keresztül úgy folyt, hogy az önkormányzat erről szinte semmit nem kommunikált, sőt most azt állítják, hogy alig tudtak róla többet, mint a lakosság. Szükséges lett volna közzétenni, hogy a beruházással kapcsolatban az önkormányzat milyen szerepet tölt be, mit képvisel, és a beruházás megvalósulása érdekében milyen megállapodást tervez kötni. A Környezetvédelmi Hatósági eljárás megkezdése előtt az önkormányzat honlapján a HÉSZ módosítást megrendelő testületi előterjesztésen és határozaton kívül semmilyen hivatalos dokumentum nem szerepelt, és fontos dokumentumokat az ügy kirobbanása után sem hoztak nyilvánosságra. 2021. május 19-én közérdekű adatigénylést nyújtottam be a HÉSZ

módosítás megrendelési dokumentumok és az Együttműködési Keretmegállapodás nyilvánosságra hozatala érdekében. Az adatigénylésre 2021. 06. 02-án megérkeztek a válaszok, melyekből látható, hogy az önkormányzat 2020. 10. 16-án aláírta a HÉSZ módosítás tervezői szerződését. A terv első, partnerségi és lakossági egyeztetési határideje 2020. november vége lett volna, így a képviselőtestületnek 2020. decemberében döntést kellett volna hoznia. A tervek a mai napig nem készültek el, így nem volt mit jóváhagyni, viszont a megrendelést könnyebben vissza lehet vonni.

3. Bár Menczer Tamás bejelentése után sokan ünnepeltek és pezsgőt bontottak, de a látszat ellenére jelenleg ez nem egy lezárt ügy.

Nem tudjuk mi a sorsa a megrendelt HÉSZ módosításnak, nem került visszavonásra a Pest Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi hatósági eljárásában hozott döntése és tudomásunk szerint a cserkészek sem tettek írásos nyilatkozatot.

Bízom benne, hogy az eddigi történések alapján, mind a cserkészek, mind az önkormányzat levonja a kellő következtetéseket és a további tervezést a nyilvánosság előtt, a lakosság bevonásával fogja folytatni.

Az ÖsszeKovácsoló Egyesület honlapján további információk találhatóak: www.osszekovacsolo.hu

DEAR READERS,

In our last issue, you were able to read our first foreign-language article. To keep you up to date with the latest news and information regarding our activities and what is currently happening in Nagykovácsi - please visit our website to read more English language articles at: www.osszekovacsolo.hu/en

A felkapott fogalom

Mit jelent pontosan?

ZERO WASTE

Kreitzinger Lloyd Zita írása

MIT IS JELENT EZ A VALÓSÁGBAN?

A zero waste egy napjainkban nagyon felkapott kifejezés, amibe úton-útfélen belebotlik az ember. A zero waste kifejezés szó szerint azt jelenti, hogy nulla hulladék.

Tulajdonképpen egy olyan logikai megközelítésről van szó amely az újrahasznosításnál (recycle) is hatékonyabb megoldásokat keres a hulladékgazdálkodás tekintetében. Ennek alapja az, hogyha a termékeket örök életűnek, azaz újrafelhasználhatónak (reusable) gyártják. Vagyis egyszerűbben megfogalmazva, a zero waste mozgalom célja az, hogy a hulladéktermelés helyett mindent használjunk újra – meg újra, szemben az egyszerű használatos megközelítéssel. Így elkerülhetjük, hogy hulladék kerüljön a természetbe, hiszen minden már nem használatos, zero waste gondolkodásmóddal készült termék "élete" végén is megtalálja az új, hasznos helyét a természetben.

A zero waste egy olyan etikusságra, gazdaságosságra és hatékonyságra törekvő mozgalom, amely útmutatóként szolgál az emberek számára, hogy életmódjukat és bevett szokásaikat aszerint változtassák meg, hogy az a fenntartható, a természetben is lejátszódó folyamatokat utánozza. Ideális esetben a zero waste szerint minden termék eredeti funkciójára szánt idejének lejártá után egyéb használati célokra is alkalmazható.

(forrás: zerohero.hu)

Bea Johnson, zero waste életmódszakértő

Én először Bea Johnson a zero waste nagyasszonyának könyvét olvastam és igen nagy hatással volt rám! Hogy lehet egy befőttesüvegbe sűríteni egy évnyi szemetet egy négy fős háztartás esetében?

A válasz egyszerű, a kivetelezés jóval nehezebb, vagy nem is annyira? Tanuljunk meg nemet mondani minden olyan felesleges dologra, amire, ha őszintén magunkba nézünk, az első perctől tudjuk, hogy nincs rá szükségünk vagy a szemétként fogja végezni! Ha eljutottunk odáig, hogy egy vásárlásnál már meg tudjuk állapítani, hogy mire van valójában szükségünk, akkor egyszer csak szembesülni fogunk azzal, hogy **az otthonunk tele van olyan dolgokkal, amire valójában NINCS IS SZÜKSÉGÜNK!**

Ahogy a "cucctalanítás" nagyasszonya Marie Kondo mondja "doesn't spark joy", tehát nem okoz örömet a birtoklása.

Ezért a nulladik lépés mindenképpen az otthonunk alapos kitakarítása kell hogy legyen - Bea Johnson-ék ingóságuk 80%-ától szabadultak meg egy költözés kapcsán! Itt számomra ütközik a két alapelv, legalábbis a zero waste törekvés lassítja a lomtanulási folyamatot. Hisz már nem akarunk szemetelni, de rájövünk, hogy több köbméter felesleges holmi van a birtokunkban... Innen kezdődik az igazi munka! Itt a tavasz, itt a nyár, induljanak a garázsvásárok, a ruhacsomagok internetes értékesítése, a játékok, háztartási gépek megjavítása, bútorok felújítása! Bea szerint a gyűjtögető életmód nem csupán környezetszennyező és drága is, de olyan értékes időt vesz el az emberek életéből amire nem is gondolnak! Érdemes kipróbálni!

Nagy Izabella és Melis Virág írása

PÁR EGYSZERŰ LÉPÉS a környezettudatosság irányába

A cikk írásakor azt kérdezték tőlünk, hogy mit gondolunk környezettudatos fiatalként Nagykovácsiról?

Izabella: Sokaknak megfordult már a fejében az aggasztó kérdés: Lehetséges e környezettudatosnak lenni? És ha lehetséges, melyik lépés az első és mi a második? 2017 nyarán kezdett el foglalkoztatni a hasonló kérdésekre való válaszkeresés. Elsősorban a műanyag használatának visszaszorítása lett a legnagyobb célom. Bár ehhez nem kell különösebben semmi mást csinálni, csak végigsétálni kora reggel Nagykovácsi főutcáján, és szemügyre venni a felnőtt lakosság vásárlási és fogyasztási szokásait.

Hol? Mit? És hogyan vásárolnak?

Rá kellett ébrednem, ennél azért sokkal összetettebb feladat az áhított "tudatos vásárló" megnevezés kiérdemlése. Mert lehet, elérem célomat: kimértem veszem a tejet, saját dobozomba a sajtot és a húst, vászonzsákba a kenyeret, idényzöldséget- és gyümölcsöt kistermelőktől, igyekszem a hazai, keveset utazó termékeket fogyasztani, de szükséges e mindent megvásárolni? Mert amit nem lehet megvásárolni műanyag csomagolás nélkül, elkészíthetem magamnak én is. Vagy lehetek "tudatosabb" vásárló, ha például a fűszernövényeket a kertemben, vagy cserépbe ültetve a házamon belül nevelem.

De valóban a vásárlás módja lenne az első és legfontosabb lépés a környezettudatos életmód felé? Mi lehet nekünk, Nagykovácsiban élőknek a legnagyobb lehetőségünk a változás megteremtésére?

Ha most éppen egy előadást tartanék, és sok ember venne körül közületek, az első mondatom így hangozna: - Emelje fel a kezét, aki kertés házban vagy lakásban él! - és látnám, hogy szinte mindenki megemeli a kezét. Ezért a következő mondatom szintén egy felszólítás lenne: - Emelje fel a kezét, akinek a kertje több mint 50%-ban fűvel borított terület! Szintén sok kéz emelkedne a magasba. Szomorú belegondolni, hogy a füvesített területek mind az ember territóriumai. Nagykovácsi utcáit járva fejünket jobbra és balra fordítva kertek sokaságát látjuk, személyre szabott harmóniával. Sok kertben az örökzöld tujafélék makulátlan alakja egyenlíti ki a többi cserje vagy fafaj kevésbé rendezett, évszakonként változó küllemét. Sok kerítés mentén sorfalat állnak az örökzöldek. És számtalan sziklakertes terület a honosított díszcserjék otthona. Az örökzöldek tengere kedves a szemnek. De hasznunk az általuk nyújtott rend látványánál nem több. A Budai Tájvédelmi Körzet rovar-, madár- és állatvilága kiszorul Nagykovácsi területéről.

A legtöbb tujafélének áthatolhatatlan a lombzata, burokként védelmezve a törzshöz közeli ágakat. Nem ideális élőhely sem a madarak, sem rovarok, vagy apróbb négy lábúak számára, akik a cserje vagy fa törzsében alakítanak ki szállásukat. Véleményem szerint a környezettudatosság útján az első lépésünket a saját kertünkben kellene megtennünk.

Legyen a házunk a mi menedékünk, kertjeinket viszont osszuk meg az állatvilággal! Alakítsuk és gondozzuk úgy, hogy egyaránt élelemforrást, és menedéket nyújtson a legtöbb élőlénynek. Egy ember által megmunkált területnek nélkülözhetetlen alkotóeleme például a termőföld. Ezt komposztálással egyszerűen előállíthatjuk. Komposztunkat főként olyan növényi hulladékkal tápláljuk, ami a kertünkben vált feleslegessé, vagy hazánkban termett gyümölcs és zöldség héja, magva, szára, levele. Kerítéseinken kívül a természet önmagát ellátja folyamatosan olyan növényi hulladékokkal, amiből később, milliónyi apró élőlény szorgos munkája révén újból szerves anyag válik. Egy kidőlt fa az erdőben élelmet jelent az

Kerti tó a Szarvas utcában. Fényképezte: Melis Virág

atkáknak, ízeltlábúaknak és megannyi más mikro élőlénynek. Folyamatos étvágyukkal szerves talajt biztosítanak a következő növény generációknak.

Kertünkben mi döntünk afelől, hol történjen a "nagy lakoma". A kert valamelyik sarka tökéletes helyszín lehet.

Miért szomorú a magamfajta ember őszszel? Nagykovácsi utcáin sétálva újból pulóvert viselek. A meleg, nyári szellő helyét felváltják a hidegebb és makacsabb szelek. Természetesen nem az előbb említettek miatt érzem kellemetlennek a sétámat. Zsákokba sűrített avar-

hegyek tornyosulnak az út mentén.

Elhaladva mellettük ábrándozva festem magam elé azt az őszi utcát, ahonnan jobbra-balra tekintve egyetlen csomagolt természeti "hulladék" sem vár elszállításra.

A mi kertünkben számos fa áll. Lombhullató és örökzöld egyaránt. Ősszel a lombhullató fáink leveleit saját törzseik tövéhez gereblyézzük. Következő év tavaszán a levél halom mérete fele akkora csökken. És mire újból beköszönt az ősz, hűlt helyét találjuk az előző évi levélseregnek. Mindössze egy kicsit magasabbnak tűnik a talaj közvetlenül a fatörzsek körül. Talán diszharmonikus ez a látvány. Ez esetben elhordjuk a feleslegesnek vélt földkupacot más növények tövéhez. Felfrissítve és táplálva evvel az örökös használatban lévő kertünk talajának termékenységét.

A cikk a 6. oldalon folytatódik.

PÁR EGYSZERŰ LÉPÉS a környezettudatosság irányába

Virág: Én azért szeretek itt lakni, mert bármikor elmehetek kirándulni a barátaimmal, vagy rendezhetek kerti-partit. Van egy gyönyörű kertünk és sokszor úgy érzem magam mintha nyaralnék. Minden évben újabb ötleteink támadnak, ezért az utóbbi 15 évben nagyon sok mindent kipróbálhattam / megtanulhattam. Így lettek egyik évben magasságyasaink, ahol egyre több zöldség terem. Másik évben kerti-tavunk, ahol úszik a halak és idén már egy híd is átvezet rajta. Aki itt él kapcsolódhat és a természetben lehet, amikor csak szeretne.

A 5. oldalon lévő cikk folytatása.

NULLAHULLADÉK és a NATE Bárdos Zsuzsa írása

Egyesületünk már a kezdetektől fogva azt tartotta fontosnak, hogy ne csak úgy védjük a környezetünket, hogy vigyázunk rá, hanem elkerüljük a főleg keletkező szemetet. Azt ugyanis fel kell dolgozni, ami energiát, időt és pénzt igényel. Ha nem termelünk szemetet, vagyis csak a legszükségesebb dolgokat vesszük meg, a keletkező háztartási és a kerti hulladékot a komposztba tesszük, máris jelentősen tudjuk csökkenteni a kidobásra kerülő dolgokat. A megalakulásunk után – 2004-ben – már népszerűsítettük a komposztálást, azóta is folytatjuk ezt, és mindenkit erre biztatunk. Kertés házunk, kertünk nagyon alkalmas erre, mivel még a szomszédot se zavarja, nincs szaga. Viszont a kertünk talaját a keletkező végtermék javítja, a szobanövények is szeretik. A Hulladék Munkaszövetség megalakította 2008 táján az országos Nullahulladék hálózatot, hogy szerte az országban ezt a szemléletet terjesszük, mi civilek. Ehhez csatlakoztunk. A szelektív szemetgyűjtés, az elromlott eszközeink megjavítása, vásárlás helyett kölcsönzés, vászonstátrok, hálók, dobozok, üvegek használata bevásárláskor – mind a főleges műanyagtól óvjuk meg a környezetünket.

Ennek keretében vettünk részt a TÚL SOKK CUCC – nevű programban, amely során a főleges tárgyainktól úgy szabadulhatunk meg,

Az egyik probléma a közlekedés, ami leginkább autóval oldható csak meg. Ez nem környezetbarát. De sokaknak az autóval való közlekedés a legpraktikusabb, így a dugók is nehezen elkerülhetők. A másik amit nagyon szomorú látni, hogy a kis nyaralók gyönyörű kertjeit, amint megveszik teljesen átalakítják, megcsönkítják és egy fa sem marad itt.

Összességében tehát azt üzenénk az itt lakóknak, hogy ne vágják ki a fákat a kertjükben, inkább ültessenek még többet! Őshonos növényeket. Kísérletezzenek a kertben, komposztáljanak és szervezzenek a szabadba programokat, mert ez a különlegessége Nagykovácsinak, ezért jó itt élni!

hogy a „tulsokcucc.hu” oldalon felajánljuk. Itt kereshetünk is számunkra kellő cuccokat, ez egy csere-bere fórum.

Amikor ezt a programot megkezdtük, sikeres akció keretében számítástechnikai eszközöket és háztartási felszereléseket tudtunk adni a Hospice alapítványnak. Ez az oldal most is él, lehet használni.

A Tudatos Vásárlók Egyesülete is hasonlóan gondolkodik, velük együttműködve alakítottuk meg a Zöldike – Nagykovácsi Ökokört.

Ennek keretében a mindennapi élet különböző területeit vizsgáltuk meg, hogyan lehet ésszerűbben, környezetbarát módon vezetni a háztartásunkat. Az otthon használt vegyszerek helyett az ecet, szódabikarbóna, citromsav megoldja a tisztítást. A vegyszerek használatát érdemes mindenképpen csökkentenünk, akár kerülni is, mert nemcsak saját egészségünket védjük ezáltal, hanem a környezetet és az élővilágot is megkíméljük a további pusztulástól.

A tudatos vásárlással elkerüljük, hogy kevésbé szükséges tárgyakkal vegyük körül magunkat, ne kelljen ételt kidobni. Egyesületünk sokféle tevékenységéből csak kiemeltém néhányat, de mindenki eldöntheti magában, hogy mit szeretne és mit tud tenni a nulla hulladék elérése felé. Rajta!

FÜSZERSPIRÁLT

Vojczek Judit írása

építünk

Tavasszal Tóth Ildivel és Hartai Dorkával belevágtunk a közösségi kert permakultúrák tervezésébe. Célunk az, hogy a kertezés során minél inkább együttműködjünk a természettel. A most megépített fűszerkertben is a természet egy ősi mintázatát látjuk viszont: a spirált. Ennek segítségével ezen a kis területen kialakulhatnak különböző mikroklimák, ahol különböző növények érzik jól magukat. A megépítésben Monoki Péterné, Margit volt segítségünkre.

- Első lépésként kijelöltük a helyét, egy 2 m átmérőjű kört, amit nagyjából megtisztítottunk a gyomoktól.

- Majd elkezdtük téglából megépíteni a spirált. Több módon is lehet: van, aki kívülről kezd, van, aki belülről.

Mi kívülről kezdtük: A téglákat homokba raktuk, a sorok közé is vizes homokot tettünk, úgy igazgattuk lehetőleg vízszintesre a téglákat.

- Körben kartont fektettünk le, ami megakadályozza a gyomok feltörését. A kartonra tettük vissza a gyomoktól megszabadított földet, a tetejére pedig érett komposztot szórtunk.

- A spirál tetejére levendulát ültettünk, ez rendszeres metszéssel szép félgömb formájúra fog nőni. A déli, napos oldalra bazsalikomot, majorannát, oregánót, kakukkfűvet, zsályát ültettünk. Az északi, árnyékosabb oldalra kerül a menta, citromfű, a keleti és nyugati oldalra kerül majd a metélőhagyma, metélő fokhagyma, levélpetrezselyem. Ehető virágokkal, sarkantyúkával, büdöskével, körömvirággal színesítjük majd.

A fűzerspirál néhány év alatt éri el teljes szépségét, várjuk, hogy a miénk is ilyen szép legyen.

Fotók: Tóth Ildikó, Vojczek Judit

MAGAD URAM... Juhász Tamás írása

... ,ha szolgád nincsen! – tartja a régi mondás, a régi mondásokban pedig az a jó, hogy elég időtálló módon igazak.

Aztán vannak modern mondások is: **think globally, act locally!** Tehát gondolkodjunk nagyban és cselekedjünk helyben! Mondjuk ez is egy jó mondás, bár pont én vagyok az, aki ezzel szeret szembe menni és határozott véleményem az, hogy a jelenlegi környezeti kihívásokra lehet mikro szinten is reagálni (és ekkor 7 milliárd ember lehajol fejenként egy szívószálért...), de attól az óceáni szemétszigetek fele továbbra is halászhalókból, PET palackokból, 30 éve a tengerbe veszett LEGO figurákból és strandpucscokból fog állni. Ellenben, ha majd nem lehet PET palackban italt vásárolni, vagy valóban 90% feletti lesz a visszagűjtés és rögzített kupakkal kell készülni, akkor majd nem hoz le belőle a Tisza napi 30 köbmétert nekünk. Ha nem lehet majd nylon zacskót és műanyag szívószálakat kapni, az elvesztett hálók és rakományok után az áru értékének a többszörösét jelentő „környezetvédelmi hozzájárulást” kell majd a cégeknek fizetni és a hajó, ami elhozta ezt a laptopot, amin a cikket írom (és meglehetősen nagy ökológiai lábnyoma van önmagában is öklémnek) is eggyel környezetkímélőbb módon fog működni és nem napi 2-300 ezer liter bunkerolajat elhasználva – na, majd akkor lehet talán érdemi változásra számítani.

De hogy mégis ellentmondjak saját magamnak, van az a helyzet, amikor nem lehet várni a sült galambot, mert nem lesz „valaki”, aki majd megoldja. Vagy egy újabb mondást idézve, annak a bizonyos végterméknek (a nagykovácsi kutyaé ide értendő!) és bajnak sosincs gazdája.

Ahogy a szemétnak sincs. Belterületen nincs rá „kapacitás” és nincs rá „forrás”, külterületen pedig már a jogi határt nézgetik: közműszolgáltató, közútkezelő, parkerdő, nemzeti park, kiskutya füle – egy csomó klassz gazdája lehetne annak az egy négyzetméternek, ahová sikerül a 3 zsák sített illegálisan lepakolni, de persze egy sincs. A Pilisi Parkerdő pedig célzottan kampányol jó pár éve abban, hogy amit hoztál, vidd is haza és szándékosan nem kívánnak létesíteni és fenntartani erdei szemeteseket.

TETSIK VAGY SEM, JOGOS VAGY SEM, ELVÁRHATÓ VAGY SEM, DE TÉNY, HOGY EZT A SZEMETET NAGYJÁBÓL SENKI NEM FOGJA HELYETTÜNK ÖSSZESZEDNI.

Tetszik vagy sem, jogos vagy sem, elvárható vagy sem, de tény, hogy ezt a szemetet nagyjából senki nem fogja helyettünk összeszedni. Hosszan lehetne arról értekezni, hogy kamera, bírság, természetvédelmi őrszolgálat hogyan szabhatna ennek legalább részben gátat, de amíg ezek nem léteznek, vagy komment háborúkat vívunk a közösségi oldalakon és közben nézzük, hogy gyűlik a szemét az erdőkben, vagy egy évben egyszer nekiugrunk és nagyjából rendet vágunk a saját portánkon.

Az elmúlt években erre nagyon jó volt a TeSzedd, amit mindig a NATE koordinált le, ezer köszönet nekik érte, nem utolsó sorban azért, mert megoldott volt, hogy a veszélyes hulladékot (háztartási gépek, sít, festék, gumiabroncs) is elszállították. Azonban sajnos ezt is, mint oly sok mindent, időlegesen elsöpörte a járvány, és nyilvánvaló volt, senki sem fogja merni felvállalni, hogy hivatalosan összeszervez – még ha külterületen is – tömegeket. Amúgy a TeSzedd-et is eleinte mindig tavasszal, az aljnővényzet és a lomb megjelenése előtt tartották, igaz azért van, aki már ebbe is belekötött, a földön fészkelő hullók védelmére hivatkozva. Bár a magam részéről nem tudom, mekkora populációt érinthet ez a turista utak 2-3 méteres vonzáskörzetében, ahol a szemét dandárja van – de ennek témának igazán nem vagyok szakértője.

Amikor tehát beelégeltem, legfőképpen a „kovid turizmus” okozta áldatlan állapotoktól és az asztalra csapva azt mondtam, O.K., akkor lássuk hány, a közösségi portálokon durrogó chairborne home officer” emeli meg a hátsóját, ha van rá lehetőség, nem voltam benne biztos, hogy nem egymagam fogok szemetet szedni, esetleg családom és barátaim kíséretében, akik midig nagyon türelmesek és megértőek, amikor valami újabb hülyeséget sikerül kieszelnem.

De ahogy az látszott is, rengeteg ember csak egy indító jelre várt, és bár pontos számot nem tudok, mert családok, kisebb csoportok esetén az csupán egy sor nekem az excelben, a két nap alatt legalább 50-60 ember szedte a szemetet, szabadidejét, energiáját nem kímélve egy meglehetősen nagy körben Nagykovácsiban és a környező erdőterületeken. A 10 köbméteres konténer majdnem nem lett elég, az utolsó zsákokat a Mézga család nyaralásához hasonló, teljesen kétségbeesett technikákkal passzíroztuk be.

Kis érdekességként, szedtünk ki ékszeretknőst is a patakából, amiről talán kevesebben tudják és hiszik el, de ugyanannyira környezetkárosító dolog beleengedni, mint a szemetet eldobni.

Ez nem az a kíváncsi biodiverzitás, amiről David Attenborough olyan lelkesítő módon tud mesélni. Nálunk is utána lehet nézni, hogyan szorítja ki az állatkereskedésben vásárolt, tenyésztett ékszeretknős az őshonos és védett mocsári teknőst, de aki mondjuk igazán extrém és méretben jóval nagyobb példára is vágynak, kicsit utánanézhettek, hogyan pusztítja ki az Everglades őshonos állatvilágát a tigrispiton, amit szintén a hobbi terraristák engedtek szabadjára.

Az ökológiának van egy nagyon fontos alapvetése: a pókháló elv. Azaz, hogy minden, mindennel összefügg és ha egy helyen csak picit is belepiszkálunk, akkor is beláthatatlanok lehetnek a következmények.

ÉS HOGY MIK A TANULSÁGOK?

Igen, ez egy szélmalomharc, de amit a sok lelkes tenni akaró kihozott, már legalább nem ott csúfoskodik, nem mosódik bele a talajba, talajvízbe. Ez fontos és érdemi eredmény. Igen, csak 10 köbméter – összességében jónéhány hektár összterületről. De lehet ilyen akciókat sűrűbben is tartani és más is kezdeményezheti, nincs levédve az ötlet. Én meg biztos

tudok csatlakozni és egy lelkes kis csapattal részt venni. Emellett persze igen, én is nagyon remélem, hogy ahogy nyitnak a városi elfoglaltságok, nem fog ilyen mennyiségű, az erdőbe nem való, ott viselkedni nem tudó ember kiáramlani és koszt, szemetet, kárt csinálni. Igen, a felelős nevelés és a példamutatás is jó volna. Talán ettől vagyunk a legmesszebb. És igen, a prevenció, párosítva visszatartó erejű szankcióval sem lenne hátrány.

De addig talán ebben lehet előrébb lépni. Elfogadni azt, hogy ha felismertem a feladatot, akkor az már megtalált, nem várok a „valakire”. Magad uram... Ha úgy gondolom, egyedül nem győzném, kérek segítséget. Valamennyi embert biztos, hogy szintén piszkál a dolog.

Lehet nem ezeket, nem is százakat, de lám, 50 ember is ki tudott termelni 10 köbméter szemetet, alig két nap alatt.

Na jó, egye fene... tényleg lehet, hogy van olyan, hogy „think globally, act locally”.

Szilvássy Luca és Lujza rajzai

A VÍZ, melynek minden cseppje kincs

Müller Imre írása

Gyerekkoromban, a 70-es évek elején, még karnyújtásnyira volt a csak néhány utcából álló Nagykovácsi faluközpontjától a természet. Az iskola udvaráról Észak felé tekintve a Nagyszénás út túloldalán művelés alatt álló szántó volt, a mostani Virágos sétányon túl pedig már az érintetlen mező és erdő. Akkoriban is ingadozó, viszont folyamatos vízhozama volt az Ördög-árokknak, mely a II. kerületi Kelemen László utcánál is észlelhető volt. Tinédzser koromban tűző napon egész délután egy szál sortban kapálgathattam a kertben és legfeljebb lett egy kis egészséges színem.

Ezzel szemben mára teljesen beépítettük ezt a csodálatos, természetvédelmi terület által határolt medencét. Az önkormányzatnál vagy a végállomáson a buszról leszállva, a turista útvonalak bonyolult rendszerét követve hosszú kilométerek megtétele után lelünk végre természetre. Az Ördög-árokban a Kelemen László utcánál már csak néha, egy-egy felhőszakadást követően csordogál, legfeljebb 1-2 napig térdig érő víz. A tűző napon pedig 50-100 faktorszámú naptej alkalmazása mellett is fél óra alatt minimum peccsenyre, de inkább hólyagosra sülünk.

A régóta Nagykovácsiban lakók és az újonnan ide települők egyaránt szeretik a természetet. Ez azonban napjainkban már kevés, tennünk is kell érte, érezhetően itt van a klímaváltozás. Ültessünk gyümölcsöző fákat és virágzó bokrokat, telepítsünk csodálatos pázsitot. Én bátorítok mindenkit egy kis konyhakert művelésére is. Egészen fantasztikus érzés egy langyos nyári estén, kellemes társaságban, finom bort kortyolgatva a kerti tűzrakón ropogásra sült kolozsvári szaloncukrot és pirítós kenyeret lecsúsztatni a saját természetű frissen szedett paprikával, paradicsommal, hagymával vagy éppen uborkával. Építményeinket továbbra is védeni kell a csapadék káros

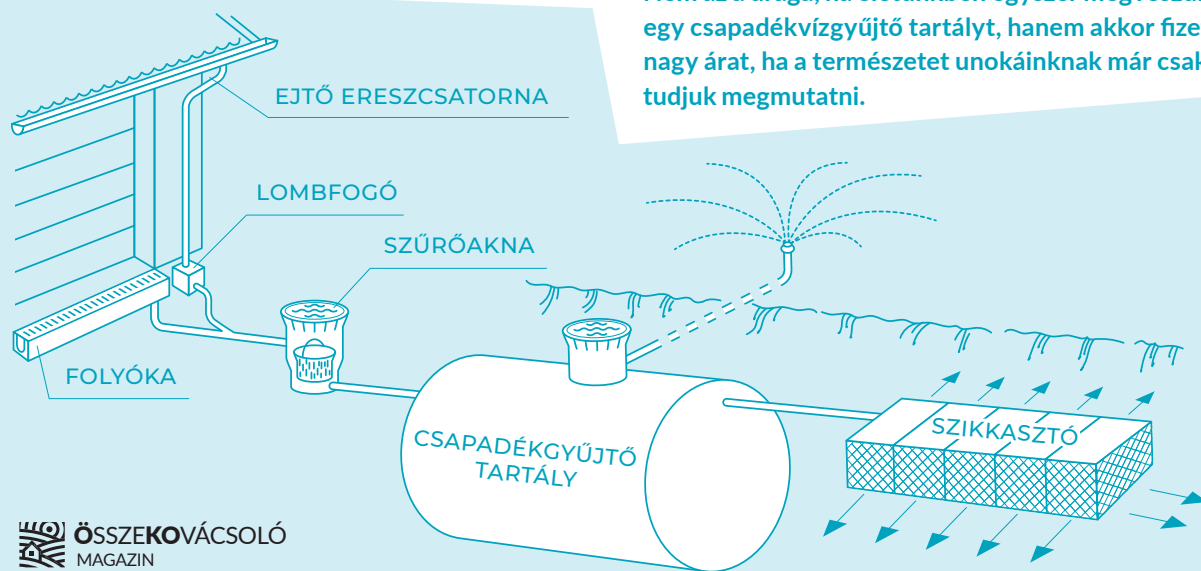
hatásaitól, növényeinknek pedig napról napra éppen erre a csapadékvízre van égető szüksége. A kincset érő, drága vezetékes ivóvíztől növényeink legfeljebb életben maradnak, de igazán széppé nem fejlődnek. A Föld ivóvíz készlete véges, ezért takarékosan illik vele bánnunk. Ne tegyük ki környezetünket és kertünket az időjárás szélsőséges hatásainak, az egyre sűrűbben fellépő hetekig tartó szárazságnak. Az esővíz gyűjtése céljából telepítsünk csapadékvízgyűjtő tartályt, vagy a gyűjteni nem kívánt csapadékot építményeinktől biztonságos távolságra elvezetve szikkasztó berendezések segítségével adjuk vissza a természetnek.

Ma már nagy teherbírású, földbe telepíthető műanyag csapadékvízgyűjtő tartályok kaphatók többféle méretben.

ELŐNYEIK:

- Méterekkel a terepszint alatt viszonylag állandóan hűvös hőmérsékleten, valamint sötétben (napfénytől elzárta) kerül tárolásra az összegyűjtött csapadékvíz. Ennek következtében nem fejlődnek ki a mikroorganizmusok, vagyis nem poshad meg a víz, nem lesz szűnyogkeltető.
- Nincs fagyveszélynek kitéve a műtárgy és az összegyűjtött csapadékvíz.
- Nem vesz el a zöldterülettől helyet, nem kell kerülgetni, gyakorlatilag nincs a felszínen helyigénye. Típustól függően akár gépjármű által használt terület alá is beépíthető.
- A zárt csapadékvízgyűjtő tartályból újrahasznosíthatjuk a csapadékvizet kertlocsolásra, illetve megfelelő szűrők alkalmazása mellett visszavezethetjük épületeinkbe szűrkevízként WC-k öblítésére.
- A környezettudatosság mellett a csapadékvízzel kiváltott ivóvíz a pénztárcánkat is kíméli.

Nem az a drága, ha életünkben egyszer megveszünk például egy csapadékvízgyűjtő tartályt, hanem akkor fizetünk majd nagy árat, ha a természetet unokáinknak már csak képekről tudjuk megmutatni.

TÚRASZAKOSZTÁLY

Angyal Katalin írása
Nagykovácsiban

Örömmel adunk hírt arról, hogy 2021 márciusában Kilátópont néven Nagykovácsiban természetjáró szakosztály alakult.

Kihasználva a természeti adottságokat és Nagykovácsi szerencsésen szép fekvését, az itt lakók egyik kedvelt időtöltése a kirándulás, az erdőjárás, a környező természeti látványosságok felkeresése, megismerése. Éveken keresztül ebben segítettek minket a vasárnaponként tartott „Jó ebédhez jár a séta” néven ismertté és népszerűvé vált kirándulások. A sétákat Szabó Gábor nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel szervezte és vezette, aki egyben a Kinizsi Természetbarát Egyesület szakértő vezetője is. Az ő ötlete volt, hogy csatlakozva az egyesülethez, Nagykovácsiban is alapítsunk egy természetjáró szakosztályt, mert így jóval több lehetőség nyílik számunkra a túrák szervezésére és lebonyolítására.

Az elhatározást tettek követték, megindult a szervezés, és 2021. március 20-án Kilátópont néven a Pilis-hegység egyik tisztásán - a Wilhelm Bauer és Híres Tibor emlékoszlopánál - 16 regisztrált fő jelenlétével megalakultunk. Még ott a három tagból álló vezetőséget (szakosztályvezető, annak helyettese, pénztáros) is megválasztottuk. Várjuk a további érdeklődők jelentkezését, a szakosztály mindenki számára nyitott és nemcsak nagykovácsi lakosok léphetnek be. A tagdíj 3000 Ft/év, diákoknak és nyugdíjasoknak 1500 Ft, hat éven aluli gyermekek számára ingyenes. A túrákon való részvétel a nem egyesületi tagok számára is ingyenes, kivételt képeznek azok az egyébként is fizetős túrák, amihez a szakosztály anyagi támogatást tud biztosítani.

Az egyesületi keretek lehetővé teszik, hogy szakavatott, minősített vezetőkkel a közeli egynapos túrákon kívül az ország más tájaira, akár külföldre is eljussunk, így egyszerűbben megoldhatóak az utazási és szállás problémák. Elképzeléseinkben a hegyi túrázáson kívül városi, kulturális utazások is szerepelnek.

Elsajátíthatjuk és továbbadhatjuk a természetjárás alapvető követelményeit, mint pl. a tájékozódás, térképolvasás, jelzések ismerete.

A természettel harmonikus kapcsolatot tartó egyesületi tagok elkötelezett természetszerető és természetvédők, az egészséges, sportos életmódra való törekvés is összetartja őket. Részt vehetünk teljesítmény túrákon, akár lebonyolítóként, akár aktív versenyzőként. Segíthetünk az erdei utak, tisztások, pihenőhelyek karbantartásában, védelmében, jelzések festésében, turista emlékhelyek ápolásában, megőrzésében.

**A KILÁTÓPONT
TERMÉSZETJÁRÓ SZAKOSZTÁLY
ELÉRHETŐSÉGEI**

E-mail cím: kte.kilatopont@gmail.com

Honlap: www.ktekilatopont.wixsite.com/kilatopont

A Kinizsi TE egyesület honlapja: www.kinizsi.org

A részletes térkép megtalálható a www.osszekovacsolo.hu oldalon.

KOSKOVICS ÉVA

CSÚCSON

Nehezen veszi a levegőt. Nem szokott hozzá ilyen meredélyekhez. Az utóbbi években alig mozog. Pedig, hogy ezen is sok múlik. Próbál figyelni az egészségére, de ebben a nagy hajtásban, amiben él, nehéz minden tanácsot betartani. Az étkezésben már megtanulta a fegyelmet, teljesen áttért az egészséges kosztra, és délután négy után semmit nem eszik. Nem volt könnyű megszokni, hisz imádott enni mindig.

De amikor egyszer a ruhaszalomban, a sok csinos nő között meglátta magát a tükörben, az annyira rossz élmény volt, hogy utána gyorsan keresett egy dietetikust, akinek ez volt a szakterülete. Mióta is? Már majdnem három éve! Akkor közel húsz kilóval volt több, mint most. Szerencsére ezt már sikerül tartani több hónapja. Egy vagyont költött a ruhatára cseréjére, a méregdrága ételekről nem is beszélve. A lánya lelkesen fogadta a dolgot. Ha itt van, szívesen eszi azt, mint az anyja, de neki nincsenek súlyproblémái, ő még nyugodtan ehethet bármit, bármikor. Ő még ki tudja, mi mindent csinálhat és csinál is... Jobb erre nem is gondolni. Nagy baráti társasága van, jórészt a jogi egyetemről. És többnyire nem a jogvédő, világmegváltó ifjú jogászok a közeli barátai, hanem inkább a pénzt, az utazást, a luxust kedvelők.

Aggódik is sokat a lányért. Saját tapasztalatai is vannak bőven ezekről az elszállt, fiatal nagymenőkről. Meg kell állnia. Úgy érzi, mindjárt kiköpi a tüdejét. Jó innen lenézni Nagykovácsra, igazán látványos. Hány éve is? Tizenhét éve költöztek ki, még kicsi volt a lányuk. Itt járt iskolába. Nem volt túl vonzó az iskola, de a józan ész azt súgta akkor nekik, talán a gyerekek kényelmesebb, ha nem kell hajnalban kelnie, bumlizni a városba. És iskola után biztonságban hazamehet egyedül. Ezért is építkeztek közel a központhoz, pár percre az iskolától. Szinte látja maga előtt a kislányt, aki élvezte az új életet, a kertes házat, azt, hogy végre kapott kutyát is. És mennyire szerette a balettet! Álmukban sem gondolták, hogy még balettre is tud majd járni a gyerek itt, a faluban. No, ideje továbbmenni.

Úgyjött ez a hegyre menet, hogy amióta itthonról dolgozik, kicsit kiengedett sok szempontból is. A legtöbbször melegítőgatyában tölti a napot, csak egy normális felsőt vesz fel magára. Egyedül egy szempilláspirált használ reggel. Nem sminkel olyan gondosan, mint korábban. Persze ha valami komolyabb meeting van, akkor még mindig megadja a módját. A spirált azért használja, mert bármikor bejöhet egy call, és akkor mégis legyen némi ábrázata. Legyen szeme. Eleinte rúzszt is tett fel minden reggel, de miután látta egyszer a hozzá hasonló korú kolléganőjét teljes menettfelszerelésben, tökéletes,

túlságosan is tökéletes sminkben, kicsit erősebb rúzzsal is a kelletténél (amiből jutott a fogaira is), az annyira visszás volt, hogy úgy döntött, ha már home office, akkor legyen ennek egy természetessége. Nem kell túltolni.

A hegymenetet már régóta fontolgatta. Ha néha belenéz, látja a közösségi oldalakon a nagykovácsi képeket. Vannak, akik napi szinten tolják a Nagyszénás fotóit, naplementével, kutyával, családdal, biciklisekkel, tavaszi virágokkal... szóval, szégyelli bevallani, de tizenhét év alatt egy kezén meg tudja számolni, hányszor járt fenn. Pedig igazán nincs messze tőlük.

Az elmúlt időszakban nagyon magányos, szinte csak a számítógépe a társasága, a lánya is ritkán jön, ő is sokat dolgozik. Amióta Péter, a férje elköltözött, alig járt nála valaki. Szerencsétlen körülmény, hogy épp akkor tört ki ez a járvány is. Bár az, hogy a férje végre elment, némi megkönnyebbülést is jelentett számára. Az az igazság, hogy nem volt már jó vele. Csak ezt nehéz volt belátni, kimondani. Korábban is volt már, hogy lelépett egy időre. Mindkétszer úgy, hogy végleg. Jött a nagy szerelem. Naná. Ahogy az lenni szokott a negyvenes férfiaknál, akik nagy autókkal és komoly bankkártyákkal rendelkeznek. De aztán pár hónap után mind a két alkalommal visszaszívárgott. Ehhez nagyon értett. A visszaszívárgáshoz. Most azonban eldöntötte, ilyen többé nem lesz. Nincs az az isten, hogy még egyszer visszafogadja. Ha életének minden napját egyedül kell töltenie ezután, fiatal ötvenes létére, akkor

sem. Nagy hibát követett el akkor is, amikor korábban - főleg a második alkalommal - visszaengedte. Persze mindig a gyerekekre fogta. Hogy neki szüksége van az apjára. Jó minta lehetett neki - gondolja keserűen. 'Nézd meg lányom, így kell ezt: apád lelép egy majdnem veled egykorúval, aztán, amikor visszajön, így kell hozzá jó képet vágni.' Bár, ahogy a lányát elnézi, ő nagyon is levonta a kellő tanulságokat. Felnéz a hegytetőre, alig hiszi el, hogy még tényleg olyan messze van. Nem is emlékszik rá, mikor érzett hasonlót?

Majd kiköpi a tüdejét, lüktet a füle, a szíve majd kiugrik. De érdekes módon, valahogy mégis jó. Talán egy kicsit mégis jó lesz megállni megint. Nem szégyen az, ha valaki nincs edzésben. Majd szép fokozatosan belejön. Mert ezt határozta el. Hogy mátol ő is minden nap fel fog menni. Méri majd az időt, mennyi idő alatt ér fel a csúcsra. Jó lesz ez! Kíváncsian várja, hány hét, hány hónap kell hozzá, hogy végre embernek érezhesse magát. Ne azt érezze, hogy ő egy lúzer. Hogy csak a munkájában valaki. Most a munkája is kicsit háttérbe kerül majd, és igen, ez lesz a nap fő programja.

A hegymenet! Na, még egy kicsi, mindjárt ott van! Atyaég! Nézzenek oda! Szemközt, a másik úton fut felfelé egy pasi. Ez elképesztő!

Ki ez? Egy ufó? Hogy lehet ide felfutni? Egyszerre érnek fel. A nő kipirulva, alig kap levegőt, legszívesebben lerogyna, de nem teszi, szégyellné. Azért is, mert a pasi, aki nem is olyan fiatal, alig liheg. Pedig futott. Köszönnek egymásnak.

CSÚCSON

Mégiscsak örül, hogy kibérelte ezt a házat Nagykovácsban. Már felfedezte az összes túra utat, van néhány futókör, megvannak a kedvenc biciklis útvonalai is. Ma egy Nagyszénás futással indít. Kiháználja ezt a napot, mert csak este kell majd bemennie a kórházba. Addig meg, amennyi oxigént csak tud, magába szív. Ezek az éjszakai ügyeleték rémesek. Kell most a kondi, kell a lelkierő. Ezt ő valahogy mindig a természettől kapja meg legkönnyebben. Még Londonban is így volt. Amikor tavaly tavasszal hazajött Angliából, az anyja szerette volna, ha hozzá költözik, de jó alibi volt a Covid, azt mondta, biztonságosabb, ha kevés időt töltenek együtt, ha a mama minél kevesebbet érintkezik másokkal.

Egyikük sem gondolta még akkor, hogy annyira rövid lesz az együttlét. Közel hét évet húzott le Londonban. Imádta. A sokszínűséget, a kultúrát. Azt is, hogy sok barátja szintén kinn volt. Többet találkozott velük, mint korábban itthon. Valahogy ott kinn jobban összetartottak, jobban megbecsülték egymás társaságát. Hétvégeken jártak a vidéki Angliát, Skóciát, ha pedig melegebb volt, fogták magukat, elrepültek Spanyolországba, vagy egy-egy olasz városba. Aztán vissza a kényelmes biztonságba, a nem megszakadós munkába.

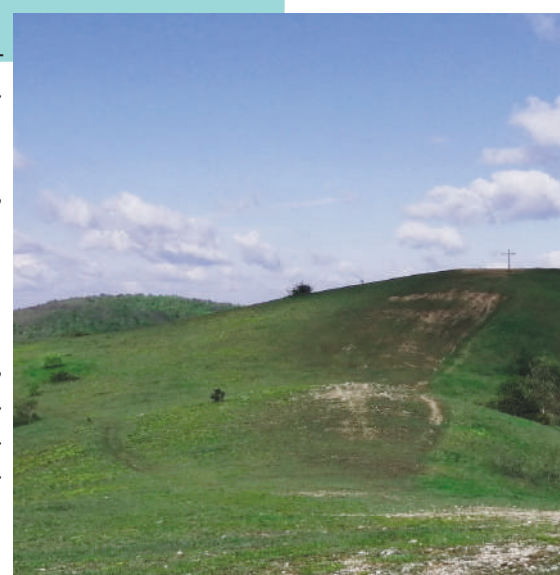
Aztán egyszer hazarepült váratlanul, elfelejtett szólni az anyjának, meglepte. A mama pedig, miután nem készült fel alaposan a fia érkezésére, úgy fogadta, ahogy élte a mindennapjait: egyszerűen, kopottan, üres hűtőszekrénnel, és nagyon-nagyon legyengült állapotban. Megijesztette. Gyorsan felhívta a magánrendelő haverját, elvitte őt egy alapos kivizsgálásra, és bizony kiderült, hogy valóban baj van. Mint orvos, jól tudta, hogy ez mit jelent, de azt is tudta, hogy nem lehet mindent megjósolni. És onnan jött a lelkiismeret furdalás, az, hogy kitalálja, mit tud tenni az anyja biztonságaért, mi az, amit Londonból meg tud szervezni, mi az, amit nem. Ettől kezdve csupa aggodalom volt az élete. És végül pár hónap után úgy döntött, hazajön. Tudta, bármikor visszamehet majd, ha úgy akarja. De most itthon a helye. Egyik kinti kollégájának volt ez a nagykovácsi háza, felajánlotta neki. Jó lehetőségnek tűnt, élt vele.

A mama novemberben ment el. Elesett otthon, több órát feküdt combnyaktöréssel, ő talált rá.

Mindent elkövettek a kórházban, de sajnos a végén elkapta ott benn a Covidot is, és ez megpecsételte a sorsát. Orvos létére is nehezen élte meg, nehezen emésztette meg a mama halálát. Hogy ilyen méltatlan módon kellett végeznie. A pszichológus, akihez jár, sokat segített. De legalább annyit segített a futás is. A nagykovácsi hegyek. Belevetette magát a munkába. Az most van

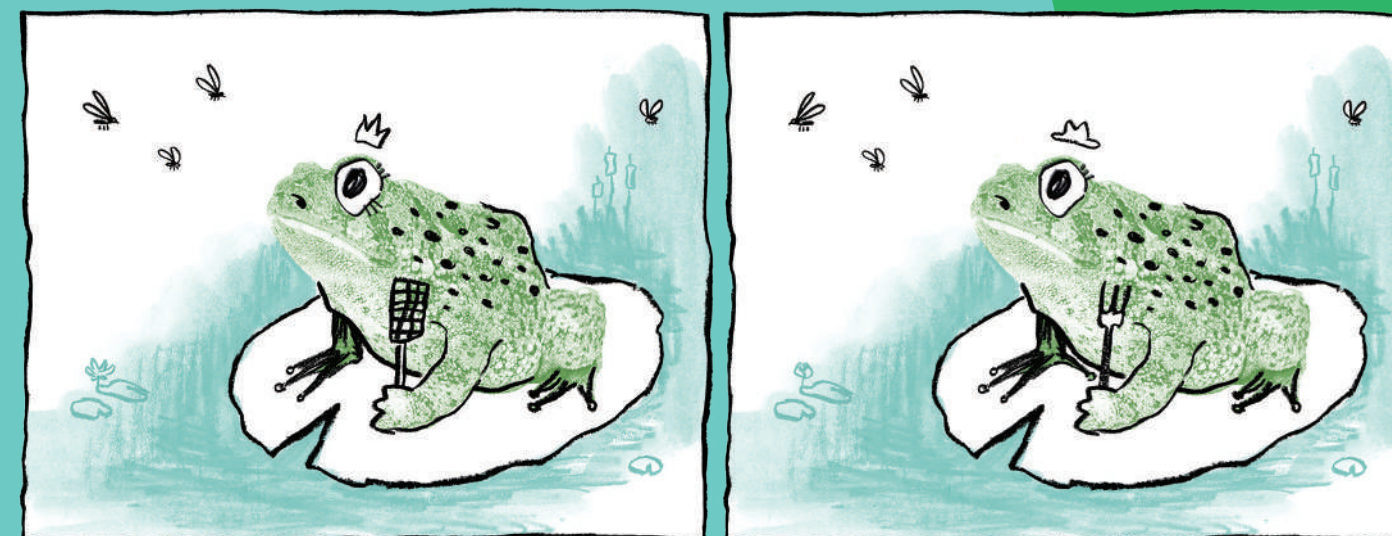
bőven. Néha elborzad az itthoni körülményektől, néha visszاسírja a kinti rendezettséget és szervezethez, de valamiért nem bír visszamenni. Valami itt tartja. Pedig már a mama sincs.

Úgy fut, hogy észre sem veszi, közben felért a csúcsra. Ott van egy nő is. Köszön neki.

Keresd meg a 8 különbséget!

JÁTÉK

Illusztráció: Csankovszki Csilla

KUTYÁK SZŐRÁPOLÁSA

A felelős állattartó kutya gazdák mindig a legjobbat szeretnék kutyáiknak, de mi is a legjobb a szőrápolás szempontjából nyáron? A kutyáknál különböző szőrtípusok léteznek, jó, ha a gazda tisztában van azzal, hogy a kutyája ebből a szempontból melyik csoportba tartozik, mert mindegyiket másképp kell ápolni.

Vannak az úgynevezett dupla szőrű kutyák, mint pl. a juhász kutyák és keverékeik, akiknek a szőrzetük keményebb fedőszőrökből és viszonylag sok aljszőrből áll. Az aljszőrzetet minden vedléskor szakszerűen el kell távolítani, amikor ez nem történik meg, akkor láthatunk jellemzően a combokon, a háton csomókban hulló szőrű kutyát. Ezt a fajta szőrzetet nem szerencsés lenyírni, mert minden egyes nyírással dúsul az aljszőr, és a szőr tövében bent maradó rész irritációt okozhat. Itt szeretném megemlíteni a golden retrievereket, az ő esetükben is a nyírás a lehető legszakmaiatlanabb megoldás, mert már egy nyírással is tönkre lehet tenni a szőrzetet, több nyírás után az aljszőr a legtöbb esetben kezelhetetlen mennyiségben lesz jelen és sokszor kialakul bőrgyulladás.

Csóka Krisztina
kutyakozmetikus
írása

NYÁRON

Vannak a trimmelést igénylő szőrzettel rendelkező kutyák, ők a drótszőrűek, mint pl. a legtöbb terrier, vagy szálkás szőrűek, mint sok tacsó, és a kettős szőrzetűek, mint pl. a spánielek.

A trimmelés az elhalt szőrzet kitépéssel való eltávolítása, ami nem fáj a kutyának, viszont elég jelentős fizikai munka a trimmelő embernek. Ezt a műveletet egy évben 2-4 alkalommal ideális elvégezni. A trimmelésre alkalmas szőrzetet lenyírni csak idősödő, rossz állóképességű kutyáknál indokolt, mert mint ahogy a dupla szőrű kutyáknál, náluk is a bent maradó szőrvégek irritációt okozhatnak. Ezeknél a kutyáknál a nyírás után jelentősen megváltozik a szőrzet színe és megnő a puha aljszőrzet mennyisége, ami nem előnyös.

Vannak a folyamatosan növő szőrzettel rendelkező kutyák, akik, ha nem nyírjuk le, akkor szinte a végtelenségig megnő a bundájuk, ilyenek többek között a bichonok, uszkárok, pulik. Az ő szőrüket következmények nélkül le lehet vágni, ugyanolyan mennyiségben és minőségben vissza is nő. Nekik tanácsos

nyáron rövid, sportos frizurát készíttetni, de őket sem szabad teljesen kopaszra nyírni, legalább 1-2 mm maradjon mindenhol rajtuk. Tévhit, hogy a pulik szeme előtt nem szabad levágni a szőrt, a puli szeme anatómiailag ugyanolyan, mint a többi kutya szeme, csak úgy kell elképzelni, mint amikor valaki leveszi a napszemüveget (levágásra kerül az árnyékoló szőr), akkor egy ideig zavarja a fény, de a kutya ezt hamar megszokja, nem betegszik meg tőle. A zsinóros szőrűek kivételével az ilyen szőrzetet rendszeresen fésülni kell, mert ennek hiányában összenemezesedik.

A legegyszerűbb dolguk szőrápolás szempontjából a rövid szőrű kutyáknak van, mint pl. a boxer, vagy sok vizsla. Nekik elegendő éves 2-4 alkalommal egy szakszerű fürdetés, erre azért van szükség, hogy a náluk is jelen levő sok aljszőrzetet el tudja távolítani a szakember. Ilyenkor kicsit kevesebbet kell utánuk porszívózni a lakásban. Bármilyen szőrtípussal is rendelkezik a kutyánk, nagyon fontos az aljszőrzet eltávolítása, mert az nyáron nagyon melegíti a kutyát, és esős időben, vagy medencében, illetve szabad vizekben való lubickolás után az aljszőrös terület be tud fűlledni, és bőrgyulladást okozhat. Gyakori ilyenkor az úgynevezett hot spot kialakulása, ami a befűlledt terület erős bőrgyulladása és elfertőződése, ami már komoly állatorvosi ellátást igényel.

Ne feledjük, az ápoló kutya boldog kutya, büszke lehet rá a gazdája, és a kutya is így érzi jól magát.

Mert szeretjük

Irány a Fressnapf

Nézzen be állati jó termékeinkért

Stop Shop, Budapest, Hűvösvölgyi út 138.

fressnapf.hu

ÖSSZEKOVÁCSOLÓ
EGYESÜLET

KUTYAPISZOK ÖSSZESZEDÉST TÁMOGATÓ ÁLLOMÁS

A CSOMAG TARTALMA:

rajzos figyelemfelkeltő tábla,
2 m kötél a felszereléshez, utántölthető zacskótartó
és induló zacskótekercs

A vásárlás összegével Egyesületünk tevékenységét is támogatja.

www.osszekovacsolo.hu

CSIRKECOMB CSICSERIBORSÓVAL CSERÉPEDÉNYBEN SÜTVE

HOZZÁVALÓK

4 egész csirkecomb
250 g csicseri borsó
5 szál sárgarépa
4 fej hagyma
5 gerezd fokhagyma
3 db paradicsom

Só
Bors
Majoranna
Babérlevél
A zöltségek mennyiségét
ízles szerint változtathajuk.

Ez a finom egytálétel jó vendégváró, mert előkészítve szépen megsül, amíg a vendégekkel társalgunk. Nem kell a konyhában sertepergélni.

20-25 deka csicseriborsót előző este be kell áztatni bő vízbe. Egy cserépedény aljába lerakunk 4 csirkecombot, sózzuk, borsozzuk és majoránna szórunk rá. Mellé rakunk nagyobb darabokra vágott hagymát, sárgarépákat, fokhagymát, babérlevelet és néhány meghámozott paradicsomot. A tetejére öntjük a beáztatott csicseriborsót. Ha sima cserépedényt használunk, akkor kell alá vizet önteni, ha beáztatott római edényt, akkor nem kell plusz víz.

Kb. két óra alatt szépen elkészül 180-200 fokban. Rizzsel tálalhatjuk, de ha valamivel több zöltséget teszünk mellé, akkor még köret sem kell, elég a csicseriborsó. Jó étvágyat!

Teniszoktatás
Csoportos és egyéni órák
Gyermekeknek és felnőtteknek

a Petneházy Club Hotel tenispályáin
Cím: Budapest, Feketefej u. 2-4, 1029

Tárogató Office Center tenispályáin
Cím: Budapest, Tárogató út 2-4, 1021

elérhetőségek:
tel.: +36-30/289-70-33
e-mail: anka.emese@gmail.com
www.mse-sport.hu

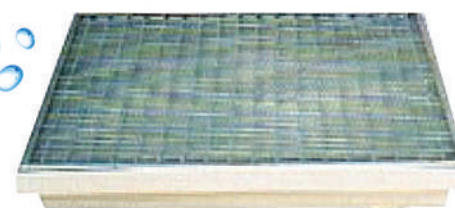
Cégünk a Heim Pál Gyermekkorház
kiemelt támogatója

A VÍZELVEZETŐ MEGOLDÁSOK VILÁGA

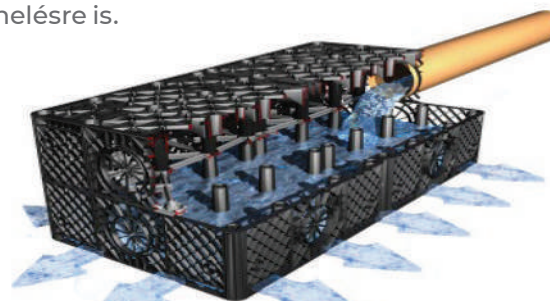
DRAIN kültéri rácsos folyókák széles választéka 100-300 mm belső szélességgel, gyalogos terheléstől a gépjármű terhelésen keresztül az ipari terhelésig.

DRAIN-BLOKK szikkasztó elemek a gyűjteni nem kívánt csapadékvíz természetbe történő visszajuttatására, akár gépjármű terhelésre is.

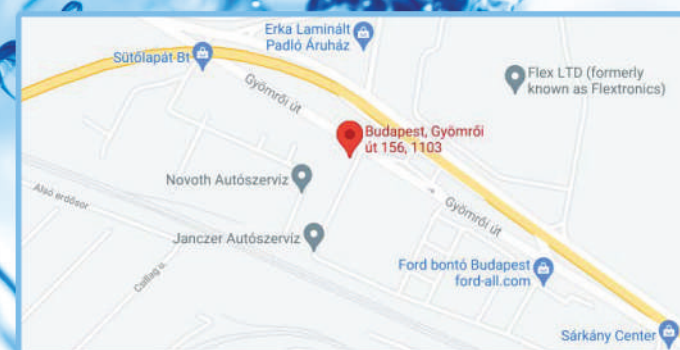
DRAIN - GRAF 2,7 m³, 3,75 m³, 4,8 m³, 6,5 m³, 8,5 m³ és 10,00 m³ hasznos térfogatú földbe telepíthető kemény polietilén csapadékvíz tározók akár gépjármű terhelésre is.

DRAIN - MAX kültéri lábtörölő tálcák és rácsok 60x40 cm, 75x50 cm és 100x50 cm méretekben, vízelvezetési lehetőséggel.

DRAIN - MET rozsdamentes acél zuhanyfolyókák épített zuhanyzókhoz, egyedi méretben is, többféle rácsválasztékkal.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

DRAIN CENTER Hungária Kft.
1103 Budapest, Gyömrői út 156-158.

Honlap: www.dch.hu
E-mail: info@dch.hu
Telefon: +36 30 424 3226

THE WORLD OF DRAINAGE SOLUTIONS.

N

Náncsi néni vendéglője®

„Legjobban a mama főz,
mi megpróbáljuk utánacsinálni.”

Kedves Vendégeink!

Napsütötte kerthelyiség, megterített piros-fehér kockás abroszos asztalok a 150 éves gesztenyefák árnyékában, sok-sok finomság és szeretet, amellyel várjuk Önöket vendéglőnkben minden nap 12 órától 23 óráig.

Szezonális kínálatunkból ajánljuk:

- Spáragkrémleves friss spárgafej darabkákkal.
- Roston sült csirkemell friss zöldspárgával, vajas petrezselymes krumplival és illatos citromfűves mártással.
- Fogasfilé roston sütvé, friss zöldspárgával, citromfű mártással és petrezselymes krumplival.
- Spárgás spagetti pirosra sült garnéla-rákocskákkal, sült paradicsommal és parmezán sajttal tálaljuk ezt a könnyed finomságot

A jelenleg hatályos jogszabályoknak megfelelően tudnak a beltérben és a kerthelyiségben egyaránt helyet foglalni.

Várjuk szíves foglalásaikat az alábbi elérhetőségeink egyikén:

Telefon: **+36 1 397 27 42**

e-mail: info@nancsineni.hu

Cím: 1029 Budapest, Ördögárok u. 80.
www.nancsineni.hu

Szeretettel Várjuk Önöket!

Náncsi Néni Vendéglője

